

YSTADNATUR

Oxhagen

NATURRESERVAT!

NR 55 ÅR 2017

Innehållsförteckning

YstadNatur Nummer 55 År 2017

Ledare	3
Oxhagen - tillbakablick i historisk mångfald	9
Ystads Biologiska Förenings intresse för Oxhagen	15
När Oxhagen kom in i riksdagen.	17
"Ållskog blir naturreservat"	19
De rika skogsbrynen i Oxhagen	20
Artförteckning	27
Verksamhetsberättelse 2016	28
Kallelse till kretsstämma.....	32

Redaktion: Bert Rydhagen, Lisbeth Borgström, Raija Lanås och David Altengård

Grafisk form: David Altengård, kontakt@dafoto.se

Omslagsbild: Oxhagen, foto: Paul Axelsson

Styrelse:

Sindre Magnusson <i>ordförande</i>	070 2144367	zindres@live.se
Raija Lanås <i>vice ordförande</i>	0700 44 78 16	raija.lanas@edu.ystad.se
Bengt Celander <i>sekreterare</i>	0411 17439	bengtcelander@hotmail.com
Lisbeth Borgström <i>kassör</i>	0411 125 16	lisbeth.borgstrom@telia.com
Helén Nilsson	0411 120 45	helen-n@telia.com
Margareta L Nörregård	070 669 45 59	hage44@swipnet.se
Lena Holmquist	073 806 45 84	lena.holmquist@hotmail.com
Bert Rydhagen <i>suppleant</i>	0411 169 79	bert.rydhagen@telia.com
Simon Lundin <i>suppleant</i>	0737 708 705	simonlundin@hotmail.com
Kerstin Svensson <i>suppleant</i>	0708 69 11 11	kerstinharriet@gmail.com
Birgitta Prahll <i>suppleant</i>	0411 13491	birgitta.prahll@hotmail.com

Address: NFY c/o Bert Rydhagen, Snapphanegatan 7, 271 36 Ystad

Plusgiro: 17 06 11-8

Organisationsnummer: 848000-8658

Webbplats: ystad.naturskyddsforeningen.se

Ordföranden har ordet

Vad kan hända när du besöker naturen?

Naturens mångfald ger oss människor en mängd upplevelser. Panorama och detaljer. Igenkänning och nya upptäckter. Variation i färg och form hos blommorna i beteshagen ger meditation, källa till kunskap och välbefinnande. Att vandra i en äldre ädellövskog om våren är så vackert att det går härliga rysningar längs med hela ryggraden. Storspovens nedåtböjda näbb, backsippans blålila färg, snabelsvärmarens blandning av rosa och olivgrönt – landskapets upplevelser blandas med kunskaper och blir till en del av livsminnet. När den agrara industrialiseringen och teknosfärens expansion uttraderar just den naturen, som skänkt dig just de upplevelserna... Då gör det ont. Då är det lätt att bli nedslagen. Passivitet och pessimism är farligt för hälsan på

samma gång som naiv tro kan skapa besvikelse. Helt säkert är dock att engagemang för naturen och miljön bidrar till känslan av ett meningsfullt liv.

Det finns väldigt många olika sätt att uppleva naturen på. Den klassiska exkursionen med den lärde exkursionsledaren och de andäktigt lyssnande deltagarna – tänk Carl von Linné – finns alltså fortfarande. Jag tror faktiskt att den kommer att leva vidare. Deltagarkulturen, avancerad portabel teknologi och ständig uppkoppling påverkar emellertid även den fältbiologiska upplevelsekulturen. Den blir mindre hierarkisk och mindre expertstyrd. Istället blir den mer social: artbestämning sker

forts. nästa sida

i samarbete och i interaktion med nätet. Visuella detaljer och knappt hörbara ljud dokumenteras direkt, förstärks och analyseras.

Min uppfattning är att landskapet i sydöstra Skåne tragiskt nog faller isär i två delar. Den ena, och till arealen mindre delen, består av natur och landskapsavsnitt som är föremål för aktiv naturvård. Den andra och helt dominerande arealen – vi kan kalla det vardagslandskapet – utarmas.

I jordbrukslandskapet handlar det om att den småskaliga strukturen såsom odlingsrösen, trädriddar och ägogränser (gårdesgårdar) plockas bort och att mindre åkrar och betesmarker planteras igen. Näringsläckaget från det industrialiserade jordbruket leder till övergödning och bekämpningsmedel förgiftar grundvatten och vattendrag.

Skogsbruket bedrivs ofta med ett minimum av naturvårdshänsyn, FSC-märkning gör bara marginell skillnad. Skogar med flera åldrar och många arter ersätts med monokulturer, det gäller ädellövskog såväl som blandskogar och barr. Ur klimatsynpunkt är det bäst att ha så mycket uppvuxen skog som möjligt, vid varje enskilt tillfälle. Det ger maximerad kolsänka. Hyggesfritt skogsbruk är därför att föredra. Betydligt mer träd (levande

och döda) och artrika biotoper bör sparas vid avverkning. På så vis kommer den nya skogen bli blandad vad gäller åldrar och trädarter. Plantering av skog behöver gå från bara 1 art till 3-4 arter på respektive brukningsenhet. När det gäller ädellövskog – Skandinavien motsvarighet till tropikernas regnskog – är det viktigt att lämna bevara och sköta skogarna på sätt som bibehåller de höga naturvärdena. Kalhygge bör inte förekomma alls (det gör det idag), särskilt artrika skogar bör inte avverkas alls (det sker idag) och till ädellövskog angränsande kalhyggen bör lämnas för fri utveckling så att en expansion av värdekärnor kan ske. Det sker ytterst sällan idag. Alltför ofta är ädellövskogen omgärdad av barrmonokulturer. Möjligheterna för ädellövskogen att spridas naturligt spärras.

Länsstyrelsen och Skogsvårdsstyrelsen är de myndigheter som har det största ansvaret för naturvården men deras resurser är inte ens i närheten av vad som skulle behövas för att bromsa upp utarmningen.

Ystads kommun är framgångsrik på många områden, inte minst när det kommer till turismnäringen och ett levande kulturliv: film, litteratur, musik och konst. Ystad som varu-

märke, menar jag, vilar i mångt och mycket på landskapets estetiska, historiska och biologiska värden. Om dessa värden utarmas blir det pyspunka på kommunens framtidsutsikter. Ystads kommun har därför allt att vinna på att engagera sig för att bibehålla och utveckla landskapets rikedom. Idag är det kommunala engagemanget för svagt för att ge avtryck i landskapet. Jag möter ofta personer som är aktiva inom besöksnäringen och kulturlivet. Inte sällan är de både oroade och engagerade när det kommer till naturen och landskapet. För både turistnäringen och kultursektorn utgör landskapets natur- och kulturarv en helt central "råvara" för upplevelser och konstnärligt skapande. Dialog med markägare, tydliga signaler från konsumenterna och en tydligare målstyrning från ansvariga myndigheter skulle kunna vrida utvecklingen rätt.

Ystads Naturskyddsförening har ett omfattande program och den röda tråden är besök i naturen. Oftast har utflykten ett eller flera teman. Under ett år besöker vi platser runt om i Ystads kommun men ibland även avstickare längre bort. Under 2017 besöker vi bl a Navröd, Tyke å/ Rökillebäcken, Kåseberga, Öja mosse, Sandskogen, Ingelstorps mosse, Fyledalen, Sandhammaren,

Hörjel och Röddinge. Det blir även besök i Vattenriket (Kristianstad).

Så vad gör vi i naturen?

Vi vandrar, pratar, fikar och har det allmänt trevligt. Men det räcker inte. Många har en skarp blick och en hel del faktakunskaper så vi lär oss om de djur och växter vi upptäcker. Ibland bjuder vi in särskilt kunniga experter som t ex kan allt om fladdermöss. Under ett år blir det många intressanta samtal och vi får bra koll på naturen och landskapet.

Den 8-9 april genomförs ett nytt evenemang – Ejderens dag. Det är första året och det är tänkt som ett återkommande evenemang. I början på april kulminerar sjöfågelsträcket i Kåseberga. Det är ett mäktigt skådespel att se tiotusentals ejdrar tillsammans med andra dykänder, simänder, doppingar, skarvar, gäss, vadare, måsar, trutar, tärnor, svanar, labbar, alkor och hägrar. Passerande fåglar kommer att visas på tv-skärmar, i mediaglasögon och i vanliga tubkikare. Rörliga bilder och en serie med just tagna foton (ett team jobbar i fält) kommer att kommenteras och analyseras av duktiga fågel-skådare.

forts. nästa sida

Foto: Sindre Magnusson

Vi hoppas kunna ge många människor möjligheter att se det som vanligen enbart väldigt kunniga och erfarna fågelskådarna ser. Vi kommer också att genomföra föredrag som handlar om hur populationsutvecklingen ser ut för de arter som passerar och vad som påverkar hur det går. Vi kommer också att lyfta fram närlandskapets natur och då särskilt betydelsen av bibehålla och återskapa våtmarker, översilningsängar och meandrande åar.

Förhoppningsvis kommer vatten-
vårdsförbunden, kommuner och
fiskeföreningar att inleda ett större
samarbete i sydöstra Skåne under
2017. Syftet är att jobba aktivt med
våtmarker och ett förbättrat miljö-
tillstånd i vattendragen. Detta
samarbete kommer troligen att bli
ett sk Leader-projekt. Naturskydds-
föreningen i Ystad kommer att delta
aktivt, bl a genomför vi en studie-
cirkel.

Detta nummer av YstadNatur handlar till stora delar om Oxhagen - Ållskog. Anledningen är att 40 års kamp för att få området skyddat som naturreservat slutligen har krönts med seger. Regeringen valde att avslå inkommen överklagan (2016-12-27 Ystads Allehanda) och därmed har länsstyrelsens beslut vunnit laga kraft.

Ållskog är beläget cirka 11 km norr om Ystad och arealen uppgår till 176,3 hektar, varav cirka 10,5 hektar är vatten. Förvaltare är Länsstyrelsen Skåne. Av länsstyrelsens beslut framgår att syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald, och att skydda, vårda, bevara, återställa och nyskapa värdefulla naturmiljöer. Här finns mycket artrika torra hedar, kalkfuktängar, ädellövskog, lövsumpskog och vattenmiljöer. Området utgör ett kuperat odlingslandskap bestående av en stor sammanhängande naturbetesmark – en av Skånes största - som är omgiven av åkermark och skogsmark. Tillsammans med de angränsande naturreservaten Skoghejdan och Svartskylle uppgår den sammanhängande naturbetesmarken till över 5,5 kvadratkilometer, varav cirka 3,2 ligger inom Ållskog. Hela området utgör en fullständigt unik rest av de förr vidsträckta utmarksbeten som fanns i Baldringe socken. Trakten var

bebodd redan på bronsåldern vilket gamla hägnader och ryggade åkrar vittnar om.

Den biologiska mångfalden är exceptionellt hög och det finns åtskilliga rödlistade arter i området. Sannolikt återstår det att upptäcka många fler. Exempel på intressanta arter som förekommer i området är: krutbrännare, ängsskära, ängsnycklar, hålnunneört, strävlost, bokarv, bokvårtlav, scharlakansvaxskivling, skillerticka, sydlig sotticka, lädervaxskivling, praktvaxskivling, lutvaxskivling, gullklubba, stenticka, lövgroda, klockgroda, större vattensalamander, lökgroda, sexfläckig bastardsvärmare, violett kantad guldinge, guldgryn sammetslöpare, mindre blåvinge, svartfläckig blåvinge, bredbrämad bastardsvärmare, svart majbagge och stor plattnosbagge. Flertalet rovfåglar som förekommer i Skåne finns också här, t ex bivråk och ängshök. Vidare finns exempelvis mindre hackspett, buskskvätta, raphöna och jorduggla.

I området finns ett av Sveriges största bestånd av gamla utmarksbogar. Här finns också ett bestånd av vresbok (i övrigt endast på Romeleåsen).

forts. nästa sida

Mångfalden vad gäller just buskar och träd är exceptionellt hög: 48 olika arter! Vidare finns här ett av Skånes grövsta hasselbestånd och ett unikt långt slånbyn.

Exempel på framtida åtgärder som syftar till att bibehålla och utveckla naturvärdena uppges vara att bedriva fortsatt hävd med nötboskap i kombination med naturvårdsinriktad avverkning av träd och buskar. Vidare avser länsstyrelsen att underhålla och skapa bryn med bärande buskar och salix, bevara grova träd och tillse att efterträdare till dessa kan växa upp samt öka mängden död ved i området. Genom att underhålla, restaurera och nyskapa dammar gynnas groddjur och fåglar. Vid behov kommer invasiva arter samt fisk och signalkräftor att bekämpas. Åtgärder kommer att vidtas för att underlätta för allmänheten att besöka området. Området är i dagsläget svårt att ta sig till, t ex saknas parkeringsmöjligheter. Vi hoppas att länsstyrelsen mäktar med att sköta området med denna höga ambitionsnivå.

Naturskyddsföreningen i Ystad för dialog med myndigheter, organisationer och markägare. Syftet är att sprida kunskap och förklara varför det är viktigt att behålla och

utveckla landskapets naturvärden och kulturarv. Många aktiva ger mer påverkan. Vi är idag ca 50 personer som deltar ofta eller då och då. Det är bara att haka på!

Genom att gå in på föreningens hemsida (ystad.naturskyddsforeningen.se) eller på vår Facebook-sida (facebook.com/snfystad1) kan du fortlöpande ha bra koll på vad som är på gång i föreningen.

Ses i naturen!

Sindre Magnusson

@snfystad1

Oxhagen - tillbakablick i historisk mångfald

Den som gör en vandring i Oxhagens omväxlande landskap riskerar inte att möta en hord av människor. Du får oftast strosa omkring här ganska ensam. Det kräver litet ansträngning förstås att ta sig in till minnet av forntiden, men det är det värt! Nedan en sammanfattning av vad som bjuds.

Den 24 oktober 1970 sänder dåvarande naturvårdsnämnden i Ystads kommunblock, företrädande Herrestads kommun, ett svar på en förfrågan från Skånes Naturvårdsförbund angående tankar på att anlägga en golfbana i eller vid Oxhagen. Beslutet man i naturvårdsnämnden fattar, lyder: "... att ur naturvårdssynpunkt finns inget hinder att erinra mot att golfbanan anlägges på det aktuella området."

Av någon lycklig omständighet kom dock planerna inte längre.

Det blev inte någon golfbana vare sig i Oxhagen eller dess närhet. Tillsammans med de närliggande små resterna i Skogshejdan, Skoghusets enefälad och Getryggarna - utgör Oxhagen vad som idag finns kvar av det markhistoriskt viktiga område, en hed liktydig med betesmark bevuxen av gräs, buskar och dungar av skog, en allmänning, som en gång utsträckte sig huvudsakligen i Baldringe socken, men enligt Bertil Widerberg (i Sydsvenskan 30/3 1968) refererande till markhistorikern Mårten Sjöbeck, även socknarna Sövde och Röddinge, kanske ända ner till Sövestad och Bromma. I slutet av 1800-talet skedde en uppodlingen av detta område i samband med ägaromfördelning med den tidens krav på mer upp-

odlad mark. Kvar blev de ovan nämnda områdena.

Det var känslan av naturens kvardröjande historik och inte minst de här områdenas skönhet, som väckte mitt intresse för markerna runt Ållskog när jag i mitten av 1960-talet flyttade till Ystad (Bjäresjö, för att vara exakt). Främst kom intresset redan då att landa hos de gråhakedoppingar, som fanns i flera av traktens småvatten. När anlände de till sina häckningslokaler?

Utnyttjades samma vatten från år till år? Hur många ungar producerades? Hur länge stannade gråhakedoppingarna kvar efter häckningstiden? Som vanligt när man ställer frågor om naturen, så genererar det fler frågor än svar. Just Oxhagens små vattensamlingar har utgjort kärnan i gråhakedoppingens förekomst och så är det än idag. Det blev början till en lång rad inventeringsrundor.

Det räcker i allmänhet inte att besöka ett vatten en enda gång under häckningssäsongen om man vill vara säker på hur häckningen framskrider med bobygge, ruvning, äggkläckning, uppfödning, överlevnad, osv.

När därför en forskare vid Lunds universitet, Balint Wagner, tog kontakt med mig inför sitt arbete med att försöka knäcka svaret på frågan: Hur påverkas det biologiska

livet ovanför vattenytan av livet under vattenytan? Gråhakedoppingen kom att bli "försökskanin".

I en av Oxhagens dammar, längst ner i södra delen, häckade 1-2 par årligen 1967 - 1974. Ungproduktionen var god, 1-4 ungar årligen. Sedan tog dock häckningarna slut. Under 18 år, 1975 - 1992 var lokalen övergiven. Balint Wagner hade i forskningssyfte fått tillstånd att rotenonbehandla vattnet, vilket innebar, att då försvann den täta och småvuxna populationen av sutare, mört, och abborre. Rotenon är ett ämne, som används i syfte att manipulera och slå ut befintliga fiskpopulationer med avsikt att underlätta för andra arter i en fiskproduktion. Ämnet rotenon utvinns från vissa växter och metoden anses som kontroversiell.

Näringskonkurrensen mellan fisk och fågel försvann. Redan året därpå, således 1993, häckade gråhakedoppingen åter i dammen, och har gjort så sedan dess. Fisk och gråhakedopping konkurrerar om samma bytesdjur och detta leder till att doppingen blir förlorare. Undantaget är småspigg, som tolereras av gråhakedoppingen. Samma konkurrensförhållande har noterats hos knipa, vigg och alfågel. Slutsats: det som syns uppe på vattenytan är beroende av det som

finns därunder!

I det här sammanhanget kan nämnas att jag haft det odelade nöjet att få uppvisa traktens gråhakedopping-vatten för ett par av Europas ledande doppingspecialister, Han Vlug från Nederländerna, och André Conter från Luxemburg.

Utöver doppingarna så är området ur ornitologisk synpunkt synnerligen givande och bjuder på en god mix av arter, som väl återspeglar områdets mångfald. Såväl trivialarter som mer sällsynta arter har iakttagits. Här kan framhållas vit stork, härfågel, flodsångare och vitögd dykand. Sångsvan häckar sedan många år liksom smådopping.

De många besöken har självfallet fokuserat på andra saker i Oxhagen, exempelvis det imponerande slånsbärsbuskage, som finns i södra delarna av området. Med åren har buskaget växt sig bredare. Förr fanns luckor, där den betande boskapen kunde tränga sig in, men efter hand som betestrycket minskat har öppningarna slutit sig. Nu är det nog i stället vildsvin och gracila dovhjortar, som gärna tar skydd inne bland de taggiga buskarna. I början av maj blommar ett enormt vitt hav av sköndoftande slånblommor.

forts. nästa sida

*Ett av de sista exemplaren
av krutbrännare i Oxhagen,
fotograferad 1984.*

I början av 1980-talet besökte jag Oxhagen tillsammans med entomologen Olle Hammarstedt. Han framhöll Oxhagens betydelse för fjärilen plommonsnabbvinge, en art som är hårt knuten till just slån. Plommonsnabbvinge är starkt ortstrogen och har svårt att sprida sig. Förekomsten av plommonsnabbvinge indikerar därför tydligt att slån funnits inom ett område under lång tid. Andra entomologiska sällsyntheter är korallnätfjäril och pantermätare, liksom majbagge, precis som så många insekter kraftigt bundna till sina artspecifika värdväxter och/eller i sin samverkan med andra insekter. Olle Hammarstedt förespråkade då, att åtminstone en del partier av området ibland inte betades så hårt. Det skulle då gynna vissa fjärilsarter. Området får självfallet inte mista sin karaktär. Betande djur behövs sannerligen.

I den södra delen finns också mitt i betesmarken ett mindre parti, som närmast måste beskrivas som en "högmosse" om man tänjer på begreppen. I dess mitt utgörs växtligheten av helt annat slag än den runtomkring liggande grässvålen. Vill man ta sig in i växtplatsens mitt måste man kliva över en traditionell lagg, så som det brukar finnas vid myrar norrut i landet. Det kan

behövas stövlar, särskilt om ditt besök föregåtts av en regnperiod!

Två orkidéer letar man numera förgäves efter, göknycklar och krutbrännare. I Länsstyrelsens "Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål" skriver Henrik Johansson, att vid en inventering på 1960-talet fanns här en riklig förekomst av göknycklar och mycket sällsynt krutbrännare. I början av juli 1984 besökte jag växtplatsen tillsammans med bl.a. Maja-Lena Nilsson, Ystad. Då fanns krutbrännare kvar, men snart därefter förändrades markanvändningen och krutbrännarna försvann. Henrik Johansson framför åsikten, att det troligen är bruket av handelsgödsel, som är den främsta orsaken till att dessa arter försvann.

Rester av gamla odlingslyckor, avgränsade av ett system av låga vallar, kan ännu skönjas. En fin bild finns i boken "Det skånska kulturlandskapet", utgiven av Naturskyddsföreningen i Skåne. I beskrivningen av Oxhagen måste också nämnas de vackra utmarksbokar som sätter sin prägel på detta skönt kuperade landskap där vattenspeglarna bidrar till mångfalden.

forts. nästa sida

Sevärd är också den vackra Näckrosdammen i de centrala delarna. Dammen lär vara uppkommen efter en gammal torvtäkt, närmast kvadratisk i sin form. Mitt i sommaren är den täckt av näckrosblad; endast några minimala vattenspeglar öppnar sig. Där kan det vara lönt att spana efter det gråhakedoppingpar, som oftast varje år brukar häcka i dammen. Lövgrodorna får självklart inte heller glömmas bort när man nämner Oxhagens småvatten!

Sigvard Nilsson, Sövestad, välkänd kännare av områdets markhistoria och inte minst dess träd, framhöll gärna att de småvuxna buskar eller träd, närmast av Bonsai-typ,

nedbetade och tuktade av boskap och hjortdjur, mycket väl kunde vara lika gamla som de högresta bokarna inte så långt därifrån.

Det finns mycket att beskåda i detta fantastiska område. Inför denna artikels tillblivelse görs ett besök i mitten av juli 2016. Med inte så lite oro kan då konstateras, att det finns inte tillstymmelse till betesdjur på markerna. På flera plan behövs det sannerligen åtgärder för att Oxhagen ska få behålla sin särart. Platsen är ett historiskt dokument av ovärderligt värde.

Text och bild Paul Axelsson

Ystads Biologiska Förenings intresse för Oxhagen

Alltsedan sin tillkomst 1973 har Ystads Biologiska Förening intresserat sig för det gamla naturbetesområdet Oxhagen (Studabetet enl. Sigvard Nilsson). Ett antal exkursioner har förlagts dit ledda av bl.a. Maja-Lena Nilsson, Sigvard Nilsson, Paul Axelsson.

I avsikt att rädda områdets karaktär och framtida skötsel tillskrev Biologiska Föreningen Länsstyrelsen i Malmöhus Län i juni 1977 och anhöll om att Oxhagen skulle få förordnande som Naturreservat enl. Naturvårdslagen § 7. Naturvårdsnämnden i Ystad kommun beslöt vid sammanträde i september "i sin helhet instämma i YBF:s framställning". Efter moget övervägande beslöt Länsstyrelsen i oktober 1979 om ett förordnande enl. 11 § Naturvårdslagen med ett antal förbud bl.a. mot dränering, konstgödsling. Förordnandet skulle gälla längst t.o.m. oktober 1982. Detta gav alltså ett svagare skydd än ett naturreservat skulle ha givit. Dock

skrev man att "förhandlingar om områdets slutliga avsättande som reservat fortgår".

Så mycket mer hände inte de kommande åren i frågan.

Vid ett sammanträde i december 1981 beslöt Naturvårdsnämnden i Ystad kommun att hos Länsstyrelsens naturvårdsenhet påtala att Oxhagen och Skogshejdan håller på att växa igen.

I syfte att få igång diskussionen igen tog Biologiska Föreningen initiativ till en kvällsvandring i Oxhagen i början av juni 1983.

forts. nästa sida

Getaryggarna strax norr om gården Ållskog har flera intressanta miljöer som den här - gammal bokskogsrest, kallar Paul Axelsson den, han har tagit bilden den 26/7 1985.

Anslutningen blev god med deltagande av bl.a. markägare (Svinhufvud), personer från Länsstyrelsen och Ystad Kommun och den ideella naturvården. Alla verkade överens om Oxhagens stora naturvården, men åsikterna gick isär hur ett skydd skulle utformas.

Återigen hände inte så mycket från myndigheterna sida, men när signalkräftor inplanterades steg aktiviteten...

Håkan Simonsson

När Oxhagen kom in i riksdagen

I oktober 1987 fick Ållskogs gård tillstånd av Fiskenämden i Malmöhus län att sätta ut 66.000 kräftyngel i tre dammar, en av dem i Oxhagen. Sten och tegel tippades i dammarna och någon fördämning stärktes. Reaktionen blev stark från naturvårdshåll, även från Ystads Biologiska Förening (YBF). När jag gått igenom material inför den här artikeln har jag i vår pärm för Ållskog ett fyrtiotal artiklar och skrivelser som rör kräftutsättningen, med inblandade parter som Fiskenämden, Statens Naturvårdsverk, Skånes Naturvårdsförbund, Miljödepartementet, advokatfirman Hedener och Penser, Eslöv, Göteborgs och Uppsala Universitet, förutom länsstyrelsen och YBF.

Under åren från ägarskiftet hade kontakter skett mellan de nya ägarna och länsstyrelsen om skyddet av Oxhagen men inte kommit någon vart. Den 24 oktober 1988 kräver YBF i en skrivelse till länsstyrelsen stopp för all utsättning av kräftor i naturliga vatten och ett varaktigt skydd för småvatten och betesmarker i området. Vi kunde redovisa forskning från Sötvattenlaboratoriet, Uppsala universitet och olika forskare som stöd för vår uppfattning att kräftor och fisk var ett hot mot lövgrodornas reproduktion.

Även gråhakedoppingen skulle missgynnas, som Paul Axelsson redogör för i sin artikel. I dag är lövgrodan inte hotad men på 70-talet var den nere i en svacka och behövde all hjälp, och småvattnen i Baldringe-Sövestad var livsviktiga för lövgrodan.

Visserligen avfärdade fiskenämden i sitt svar våra farhågor och menade att kräftor och groddjur alltid hade samsats i våra vatten,

forts. nästa sida

men uppmärksamheten var väckt. I september 1988 hade länsstyrelsen kallat till en minikonferens om grodor med forskare och representanter för myndigheter och kommit fram till riktlinjer för hantering av den typen av frågor och tog även beslut att återkalla tillståndet för kräftutsättning i Prästakärret i Oxhagen. Nya rutiner för hur fiskenämnden och länsstyrelsen skulle hantera ärenden om utsättning av kräftor skulle utarbetas.

Statens Naturvårdsverk, som också fått vår skrivelse, reagerade i ett brev den 18 januari 1989 till länsstyrelsen med en uppmaning att hålla "verket underrättat om situationen beträffande denna starkt hotade art och dess biotoper". Och se, när Ållskogs gård i juni ansökte på nytt om utsättning av kräftor uppmanar länsstyrelsen fiskenämnden att inte tillåta utsättning i Prästadämnet och vattnet i Getaryggarna.

Den 23 februari 1989 behandlade riksdagen en motion av Ingela Mårtensson (fp) om "varaktigt skydd för löv- och lökgrodor". I M nämner inte bara de aktuella kräftutsättningarna som ett hot mot lövgrodorna i Oxhagen utan även utdikningar. I sitt svar menar Birgitta Dahl att "gällande

lagstiftning /.../ ger möjlighet att skydda hotade arter".

Men det var ett helt annat konfliktämne som ledde vidare. En förbuskning hade skett, på grund av otillräckligt bete. I ett dokument menar fru Svinhufvud att "man inte ens kunde räkna betesdjuren, de syntes inte". Att såga eller klippa buskar godkänner hon inte, stubbarna kunde skada djurens klövar. Hon vill använda frontlastare med stengrep och rycka upp buskarna ur marken. Ingen bra lösning, enligt naturvårdare, eftersom de öppna ytorna och den näring buskarnas rotsystem lämnar i jorden skulle ge en helt felaktig vegetation med nässlor, hundkåx och andra näringskrävande växter, helt fel i ett beteslandskap.

Den 28 februari 1990 utfärdade länsstyrelsen ett förordnande om naturreservat för Oxhagen. I bestämmelserna finns bl.a. förbud mot att avverka träd eller buskar och att inplantera fisk eller kräftor. Den 16 mars protesterade fru Svinhufvud i en besvärslinlaga mot just dessa två punkter. Den 27 mars avvisade länsstyrelsen besvären och förordade vidare överläggningar.

Statens Naturvårdsverk yttrade sig också över besvären över

reservatsförordnandet och intog en betydligt mildare hållning. SNV hade besökt området och menade att området har sådana naturvårdsvärden att det borde avsättas som reservat. Men – markägarens alternativ verkar acceptabelt - ”och dessutom positivt vad gäller vårdkostnader”. Således godkänner verket att röjning med maskin får fortsätta och ”stor restriktivitet” när det gäller utsättning av signalkräfter. NOLA-avtal ska säkra betesdriften. Ett sådant avtal skrevs i december 1990 med garanti för de kommande tre åren.

I brev till SNV i november 1990 har såväl NFY som SkNF yttrat sig över besvärsskrivelsen och vidhållit reservatsförordnandet. Vi reagerar starkt mot både röjningsmetoderna och utsättning av signalkräfter. Vi tror inte att NOLA-avtal kommer att vara ett skydd för naturvärdena och att Oxhagen riskerar att utarmas när det gäller naturvärdena. Vi avslutar: ”1988 uttalade sig SNV och förklarade sig villigt att ställa medel till förfogande för ett varaktigt skydd för Oxhagen. Vi vill gärna ha en förklaring till denna kapitulation.”

Bert Rydhagen

”Ållskog blir naturreservat”

En välkommen överraskning kom den 3 februari 2016 när Länsstyrelsen meddelade att de förordnat Oxhagen, Svinahejdan och Getaryggarna till naturreservat.

Den 19 februari överklagade markägarna länsstyrelsens beslut att bilda reservat för Oxhagen m.fl. områden. Advokatfirman Ramberg Advokater i Helsingborg ber om uppskov med bevisning på grund av arbetsbelastning.

I YA den 27 december konstaterar jag rubriken ”Ållskog blir naturreservat”.

I sista minuten innan YN ska tryckas får vi alltså beskedet att markägarens överklagande har avslagits av regeringen. Motivering: ”Regeringen anser att utredningen visar att hela det berörda området har mycket höga naturvärden. Därför är det motiverat att skydda området som naturreservat.” Runt 40 år har gått sedan Ystads Biologiska Förening började arbeta för ett skydd av Oxhagen och äntligen har området fått ett varaktigt skydd.

Bert Rydhagen

De rika skogsbrynen i Oxhagen

Oxhagen är ett område som är starkt präglat av olika typer av artrika och mångformiga skogsbryn. Men vad är egentligen ett skogsbryn? Överallt där olika markslag och biotoper möts bildas det övergångszoner i landskapet. Skogsbryn är övergångszoner mellan skog och öppen mark. Skogsbryn uppkommer genom skillnader i mark- och klimatförhållanden, genom naturliga störningar eller genom olika slag av mänsklig påverkan, och till det räknas också betespåverkan från våra husdjur. Skogsbrynets utseende och artsammansättning präglas av olika förhållanden, bl.a. väderstreck, vind, mark, fuktighet, skogstyp, markanvändning, skötselpåverkan, ålder och utrymme.

Skogsbryn invid åkermark är idag vanligtvis relativt tvära, korta och ofta också täta. Bryn som gränsar mot betesmark är också korta och tvära om stängslet löper i linje med eller strax utanför skogskanten, men kan ha en synlig betespåverkan i form av en så kallad beteshorisont. Om betesdjuren däremot kan röra sig in i skog eller skogskant får brynen ett annat utseende. De är då ofta öppna och utdragna och kan ha inslag av snår och buskage. Dessa utdragna och öppna övergångszoner var vanligare i det äldre jordbrukslandskapet

när arealen av träd- och buskbärande betesmarker var större. I Oxhagen finns många sådana exempel på ovanligt rika betespräglade skogsbryn.

Skogsbryn har en mängd funktioner i dagens landskap. De fungerar som livsmiljö, spridningsvägar och skydd för många växt- och djurarter. I viltvårdssammanhang har skogsbryn betydelse för klövvilt (älg, rådjur, kron- och dovilt), och fälthöns som rör sig längs med eller genom bryn. Brynets mikroklimat är gynn-

sammare än i skogens innerbestånd eller på det öppna fältet. Bland buskar och snår bildas små vindstilla rum med stark solinstrålning. Den högre temperaturen i brynet har betydelse för markens fuktighet, förekomsten av insekter och andra djur i brynet, och skydd för de arter som lever längre in i skogen.

I skogsbrynens halvöppna miljö kan många arter, knutna både till öppna och slutna förhållanden, leva sida vid sida. Arter som har haft en användning i det traditionella lantushållet, som exempelvis frukt-träd, förekommer också här. Efter-som skogsbryn ofta sammanfaller med gamla odlingsgränser eller ägogränser finns här ofta mer eller mindre intakta stenmurar, jordvallar eller diken . I Oxhagen syns en sådan tydlig gräns i stenmuren mot den inägomark som kallades Baldringe ängar.

I dagens variationsfattiga jordbrukslandskap är gränserna mellan öppen och slutna mark tvära. Marken kan grovt indelas i slutna skog, öppen mark samt en minskande areal halvöppna hagmarker, åkerholmar, skogsbryn och andra s.k. rest-biotoper. Skogsbryn i en igenväxande hagmark kan vara särskilt artrika och mångformiga. När igenväxningen pågått tillräckligt länge, sluter sig

skogen alltmer och tränger närmare gränsen för den uppodlade marken. Av skogsbrynet kommer bara att återstå en skarp kant och dess roll som en möjlig livsmiljö försvinner. Skogsbrynen är ersättningsbiotoper för flera av det äldre jordbrukslandskapets arter. Detta gör planering och skötsel av brynen till en angelägen fråga. Skogsbrynet har numera en annan roll när stora arealer av lågproduktiv jordbruksmark tas ur produktion och planteras med skog. Plantering av särskilda brynzoner i utkanten av den nya skogen rekommenderas i många sammanhang, som skydd och för stabilitet åt den nya skogen, men också för att tillgodose växande krav på mångsidighet i landskapet. Det vill säga en önskan att förena produktionsvärden med biologisk mångfald, landskapsbild och andra upplevelsevärden.

Man brukar hävda att det äldre jordbrukslandskapet varit ett hårt utnyttjat landskap, där varje bit mark användes fullt ut och där få områden blev över. Detta stämmer säkert i stora drag, men man får inte glömma bort att markutnyttjandet har varierat mycket, inte bara inom ett landskap, utan också mellan olika tidsperioder.

forts. nästa sida

Tider med hårt markutnyttjande har växlat med tider av igenväxning efter boskapsdöd eller andra farsoter. Detta är viktigt att komma ihåg, för att vi idag ska förstå att också de livsmiljöer som uppkommer genom igenväxning hade en plats i det för övrigt hävdade och "välskötta" kulturlandskapet. Ett halvöppet bryn kräver emellertid kontinuerlig skötsel för att bestå. Det halvöppna brynet är endast en fas av igenväxning mot ett slutgiltigt skogsstadie. Detta förlopp benämns vanligen succession.

Skogsbryn är artrika miljöer

I skogsbrynet förekommer växter och djur från de båda angränsande miljöerna, den slutna skogen och det öppna landskapet, men också arter specifikt knutna till övergångszonen, brynet. Här finns också arter som behöver flera olika typer av miljöer, antingen under olika livsstadier, under dygnets timmar eller under årstiderna.

Typiskt för många "brynarter" är att de har rikligt med blommor, frukt och bär, vilket i sin tur gynnar insekter, fåglar och andra djurarter. Slån, ros-arter, björnbärsarter, hallon, rönn, hägg, oxel, hagtorn, hassel, benved, brakved, skogskornell, skogsolvon, sötkörbär,

vildapel, sälk och lind växer i brynen i södra Sverige medan videarter, sälk, jolster, hägg, asp, björk, rönn och måbär påträffas i nordligare skogsbryn. I Oxhagen finns en ovanligt stor rikedom av de sydligt förekommande träd- och buskarterna. Många av de fruktbärande buskarna sprids med hjälp av fåglar. Gamla grova träd och hamlade träd kan stå kvar i skogsbrynen och vittna om den tidigare utbredningen av ängs- och hagmarker.

Bland fågelarterna så är det bofink, gärdsmyg och lövsångare som gärna häckar och hävdar gärna revir i skogsbrynet. Andra arter för vilka brynen är viktiga är buskskvätta, grönfink, gulsparv, göktyta, hämpling, höksångare, järnsparv, näktergal, rosenfink, rödhake, skogsduva, törnskata, törnsångare och ärtsångare. De utnyttjar skogsbrynets solljus och värme, täta snår, lövverk och stora tillgång på föda. Samtidigt utsätter sig de brynäckande fåglarna för en ökad risk för att boet skall plundras eftersom många rovdjur gärna uppehåller sig i skogskanten. En del fågelarter söker föda på den öppna marken och använder träden i skogsbrynet som utkiksposter och sångplatser. Hålhäckande arter som rödstjärt, trädkryp och stare förekommer i gamla bryn med tillgång till hålträd

och är då beroende av hålgörande arter som gröngöling och större hackspett. Vissa fågelarter kan vara speciellt knutna till antingen barr- eller lövskogsbryn. Fälthöns, som fasaner och raphhöns, utnyttjar gärna högt fältskikt eller taggiga snår i fältkanten för skydd åt sina kycklingar. Flera rovfågelarter förekommer i anslutning till skogsbryn. De kräver stora träd för sina bon. Under flyttningsperioden på hösten blir skogsbryns rika tillgång på bär och frukt viktigt för att fåglarna ska kunna bygga upp näringsreserver. Även på vintern är tillgången på bär viktig för vissa fåglar. Koltrast och dubbeltrast är arter som försvarar vinterrevir runt rikliga bærtillgångar.

Smågnagare som möss och sorkar hittar ofta en lämplig livsmiljö under den täta undervegetationen i ett skogsbryn. För större däggdjur som hare och rådjur är brynet ett mer tillfälligt uppehållsställe för vila, skydd och för födosök. Rådjur, men kanske framför allt större klövvilt såsom älg samt kron- eller dovvilt, rör sig ofta längs med brynet och formar ibland stigar i kanten mellan fält och skog. De föredrar platser med gräs, örter och lövföryngring och kan i hög grad påverka vegetationen genom sitt bete. Fladdermöss jagar gärna längs skogskanter. Även för de

mindre däggdjuren utgör rovdjur en fara i skogsbrynen, där de rör sig lätt, och snabbt upptäcker sina byten.

Många av de insektsarter som påträffas i biotoper på den öppna jordbruksmarken gynnas av den varma, vindskyddade och solbelysta miljön i den gräsbevuxna fältkanten intill ett skogsbryn. Vissa fjärilsarter lever i öppna gräsmarker som vuxna, men i skyddade, solbelysta gläntor i eller nära skogen i larvstadiet. Andra är direkt knutna till gräsbevuxen skogsmark eller bryn inne i en skog. En hel del fjärilsarter har särskilda värdväxter med vanlig hemvist i bryn. Det gäller bl.a. kattostvisslaren som lever på smultron. Björk, ljung, benved, brakved, skogskornell, ek, björnbär, hallon, videarter och rönn är exempel på andra viktiga värdväxter i skogsbryn för sydsvenska dagfjärilslarver.

För nektar- och pollenätande insekter har brynet en stor betydelse med sin rika förekomst av blommande träd och buskar. Tidigt på våren utgör sälgen ibland den enda pollen- och nektarkällan. Det blir en viktig födoreserv för arter som övervintrat som fullbildade insekter, t.ex. humlor.

forts. nästa sida

På försommaren blir nyponbuskar betydelsefulla av samma skäl. Många av den öppna jordbruksmarkens nyttoinsekter, t.ex. jordlöpare, använder brynen som övervintringsplatser. Studier i England och Tyskland har visat att artrika buskmiljöer kan underhålla stora populationer av insektsparasiter, som sedan håller nere mängden skadeinsekter på den kringliggande åkermarken.

Vissa insekter är beroende av såväl skogsmiljön, som den öppna ängs- och hagmarken. Som exempel kan nämnas getingen som utnyttjar

ytveden på torr-rakor för sina bon, men som jagar och finner föda framför allt på blomrika ängs- och hagmarker. För skogslevande insekter som mark- och trädlevande skalbaggar är brynets täthet och förmåga att avskärma mot bläst och uttorkning viktig. Myror anlägger gärna sina bon i skogens gläntor och bryn, där klimatet är gynnsammare än mitt i skogen. Många insekter som annars lever i åkermarken eller i öppna gräsmarker, använder skogsbrynen för skydd vid t.ex. slätter och för övervintring.

För ormar och ödlor är stenmurar och stenrösen i solexponerade skogsbryn vanliga och idealiska gömställen och övervintringsplatser. Bryn intill fuktiga områden och små vatten är också lämpliga miljöer för olika grodarter. Den sällsynta lövgrodan, som finns i Oxhagen, vill ha solexponerade syd- eller västvända bryn med björnbärssnår i framkanten samt närhet till vatten.

Målsättningar för ett skogsbryn.

Vilka målsättningar man ställer upp för ett skogsbryn är beroende av dess läge i landskapet. Skogsbrynets utseende och artinnehåll kommer att variera med bl.a. vindexponering, läge i väderstreck, ålder, struktur, bredd och markanvändning invid brynet. Följande målsättningar kan sättas upp för skogsbryn på gården:

- **Skogsbrynet ska vara brett, så att goda förutsättningar finns för en hög artrikedom och arttäthet bland blommande och frukt bärande träd och buskar.**
- **Skogsbrynet ska ha en trappstegsformad struktur med växtlighet som blir högre och tätare ju närmare skogskanten man kommer.**

- **Skogsbrynet ska ha en omväxlande struktur med små gläntor, täta buskage och lövträd.**
- **I skogsbrynet ska finnas rika födokällor för fåglar, insekter och däggdjur.**
- **Skogsbrynet ska kunna utgöra en spridningskorridor för klövvilt och små däggdjur.**
- **Kulturspår som t.ex. stenmurar, rösen, hamlade träd m.m. ska framhävas och bevaras.**

Ingrid Sarlöv Herlin

Texten är delvis hämtad ur och omskriven ur kapitlet; Skogsbryn av Ingrid Sarlöv Herlin, ur Skötsel-handbok för gårdens natur- och kulturvården, Jordbruksverket, 1998.

Nattviol. Foto: Lisbeth Borgström

Artförteckning

Artförteckning i området längs markvägen ner till Oxhagen samt runt dammen. 2016-06-11. Kerstin Svensson, Gunnel Persson.

Kamäxing	Förgätmigej	Kärrkavle
Kummin	Strandklo	Rölrika
Svartkämpar	Ärenpris	Fryle, knipp
Prästkrage	Skräppa	Grusstarr
Ängssyra	Buskstjärnblomma	Ek
Luddtåtel	Åkerfräken	Ängskovall
Vanlig smörblomma	Luddlosta	Nattviol
Grässtjärnblomma	Ängshaverrot	Tusensköna
Fältarv	Fältvädd	Daggkäpa
Fläder	Gråfibbla	Avenbok
Timotej	Åkervinda	Åkertistel
Nejlikrot (överblommad)	Hagtorn	Asp
Snärjmåra	Kardborre	Vårärt
Hundäxing	Johannesört	Brännässla
Skräppa	Kirskål	Gökärt
Rotfibbla	Luddtåtel	Kruståtel
Ängsvädd	Flaskstarr	Nypon
Vårbrodd (överblommad)	Vitsippa	Flenört
Skogsklöver	Veketåg	Älggräs
Apel	Sköldmöja	Slån
Parklön	Lommeört	Gråbo
Vårtbjörk	Vattenmärke	Rosendunört
Gulmåra	Vattenstakra	Humlelusern
Klibbal	Åkergyllen	Vägtistel
Kaveldun, bredbladigt	Knappsäv	Besksöta
Svalting	Svärdslilja, gul	Olvon
Blåstarr	Frossört	Häxört
Tåg	Svalting	Harkål
Pilört	Knappståg	Lundgröe
Hägg	Hassel	Gatkamomill
Kärrtistel	Tiggarranunkel	
Luddhavre	Andmat	
Gökblomster	Blekbalsamin	
Humleblomster	Vattenklöver	
Kräkvicker	Igelknopp	
Stinknäva	Tuvtåtel	
Mannagräs	Fältarv	

Verksamhetsberättelse 2016

Naturskyddsföreningen i Ystad är lokalförening inom Naturskyddsföreningen och dess länsförbund, Naturskyddsföreningen i Skåne.

Naturskyddsföreningen i Ystad har under året samarbetat med Naturskyddsföreningens lokalkretsar i Tomelilla, Skurup, Sjöbo och Simrishamn.

Exkursioner, föredrag och bildvisningar har dessutom arrangerats tillsammans med Studieförbundet och Naturskyddsföreningarna i Tomelilla, Sjöbo, Simrishamn och Skurup.

Representation

Naturskyddsföreningens i Ystad styrelse 2016: Sindre Magnusson, ordf., Raija Lanås, v. ordf., Bengt Celander, sekreterare, Lisbeth Borgström, kassör, Margareta Lennartsson Nørregård, Helen Nilsson, Lena Holmqvist. Suppleanter: Birgitta Prahl, Kerstin Svensson, Simon Lundin och Bert Rydhagen.

Revisorer: Kerstin Nilsson, vakant. Suppleanter: Birgit Andersson och Bruno Andersson.

Naturskyddsföreningens i Ystad representant till Naturskyddsföreningens riksstämma: Årsmötet beslöt lämna styrelsen befogenhet att utse representant.

Naturskyddsföreningens i Ystad representanter vid NF:s i Skåne årsmöte: Årsmötet beslöt lämna styrelsen befogenhet att utse representanter.

Naturskyddsföreningens i Ystad ledamot NF:s i Skåne kretsrad: Årsmötet beslöt lämna styrelsen befogenhet att utse representant.

Naturskyddsföreningens i Ystad valberedning: Sigun Rix, Göran Prahl och Christer Salomonsson.

Årsmöte, styrelsemöten.

Naturskyddsföreningens i Ystad årsmöte hölls den 23 mars 2016. Ledamöter i styrelsen samt ordförande i styrelsen, tillika föreningen, valdes. Efter årsmötet visade Kerstin Svensson bilder och berättade om sina naturupplevelser.

Sindre Magnusson deltog i Naturskyddsföreningens riksstämma i Norrköping 17-19 juni.

Sindre Magnusson deltog i kretskonferens/extra stämma för Naturskyddsföreningen i Skåne den 9 april.

Naturskyddsföreningen i Ystad har haft nio ordinarie styrelsemöten.

Redaktionen för YstadNatur har träffats tre gånger.

Medlemmar

Naturskyddsföreningen i Ystad hade vid 2016 års utgång 575 medlemmar.

Exkursioner, föreläsningar, m.m.

Under 2016 har NFY arrangerat tjugosex exkursioner, föreläsningar, bildvisningar, några av dem samarrangemang med grannkretsar. Bland föreläsningarna kan nämnas Anneli Jönsson om raphönsens situation, Sindre Magnusson om planktonskådning och Kent Anderssons bildvisning.

Mera om arrangemangen finns på föreningens hemsida under Rapporter.

Skrivelser

Till Samhällsbyggnadsnämnden i

Ystads kommun. Yttrande över Detaljplan för Bellevue 2:7 m. fl. (Dammhejdan) inom stadsdelen Bellevue i Ystad..

Till Samhällsbyggnadsnämnden i Ystads kommun. Yttrande över Planarbete – området mellan Källesjö och Hedeskoga, Ystads kommun.

Till Samhällsbyggnadsnämnden i Ystads kommun. Yttrande över Detaljplan för Daggkåpan m.fl. i Ystad.

Till Samhällsbyggnadsnämnden i Ystads kommun. Yttrande över Ombyggnation i yttre hamnen samt åtgärder i kringliggande vattenområden.

Sammanträden, konferenser m.m.

Lisbeth Borgström och Margareta Nörregård och Sindre Magnusson har deltagit i HUT Skånes vattenmöten.

Bert Rydhagen har som Naturskyddsföreningens suppleant i Vattenrådet för Nybroån, Kabusaån och Tyke å deltagit i tre sammanträden fram till årsmötet i maj.

forts. nästa sida

Vid årsmötet valdes Margareta Nörregård som representant för NFY och har deltagit i fem sammanträden, varav ett i kommitté för Leaderansökan.

På Återbruksdagen, arrangerad av Ystads Bibliotek och Ungdomens hus deltog NFY med ett informationsbord där Lena Holmqvist och Lisbeth Borgström presenterade vår verksamhet.

Raija Lanås informerade om vår verksamhet vid Let the children play den 24 april.

Sindre Magnusson deltog i startmöte på länsstyrelsen för arbete med Grön infrastruktur den 1 oktober.

Lisbeth Borgström, Bengt Celanders och Sindre Magnusson deltog i

planeringsmöte med våra grannkretsar den 15 november i Ystad.

Vid Ystad kommuns informationsdag för nyinflyttade den 26 nov. fanns också NFY på plats och informerade om sin verksamhet.

Margareta Nörregård representerade NFY vid kustdialogmöte den 1 december.

Margareta Nörregård deltog i grodseminarium på Länsstyrelsen i Malmö den 7 december.

NFY har under hösten erhållit bidrag från Sparbanken Syd, Region Skånes miljöfond, Naturskyddsföreningens rikskansli och turistbyrån i Ystad, summa 135 000 kronor. Pengarna är avsedda för ett arrangemang "Ejderns dag", avsett att genomföras

8-9 april 2017. Bidraget från Sparbanken delades ut vid en tillställning den 14 december, där Lisbeth Borgström och Sindre Magnusson deltog.

Kontakter med politiker och tjänstemän vid kommun och länsstyrelse har tagits vid flera tillfällen under året, speciellt rörande naturreservatet Ingelstorps mosse och dess framtida skötsel.

Övrigt naturvårdsarbete

NFY stöder genom medlemskap Kungsörn 72, Hörjelgårdens vänner och Storkprojektet.

Skarviken har inte betats under året.

Tack!

Styrelsen i NFY vill tacka alla som under året bidragit till arbetet för en god miljö i vår kommun. Vi har under året haft fler medlemmar än någonsin och det förpliktar.

Ett mål är att få fler att bli aktiva i föreningens arbete. Vi har haft en god uppslutning på exkursioner och möten. Vi tackar också för extra bidrag som tillåter oss att t.ex. ge ut vår tidskrift YstadNatur. Tack till Löderups församling för kollekt till vår verksamhet och till ICA Super och ICA Kvantum för skänkta varukorgar till lotterier. Styrelsen hoppas på fortsatt intresse under kommande år.

Webbansvarig sökes

Är du intresserad av att administrera och uppdatera föreningens webbplats kontakta Lisbeth Borgström.

Tel: 0411 125 16 E-post: lisbeth.borgstrom@telia.com

Kallelse till kretsstämma

Medlemmarna i Naturskyddsföreningen i Ystad kallas härmed till ordinarie kretsstämma (årsmöte) onsdagen den 22 mars kl. 19.00 i Norreportskolans matsal. Efter mötet visar Sven Svensson bilder.

Dagordning

1. Val av ordförande för stämman.
2. Val av sekreterare för stämman.
3. Val av två protokollsjusterare att jämte ordföranden justera protokollet.
4. Fråga om stämmans stadgeenliga utlysande.
5. Styrelsens verksamhetsberättelse och ekonomiska berättelse.
6. Revisorernas berättelse.
7. Fastställande av resultat- och balansräkningar.
8. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för föregående års förvaltning.
9. Beslut om antalet styrelsemedlemmar och suppleanter och mandatperioder för dessa.
10. Val av ordförande för kretsen, tillika styrelsen.
11. Val av övriga styrelseledamöter och suppleanter.
12. Ev. fyllnadsval.
13. Val av två revisorer och två revisorssuppleanter.
14. Val av tre ledamöter i valberedningen.
15. Ärenden som väckts genom motion.
16. Övriga frågor. Förslag från stämman för diskussion, ej beslut. Information från styrelsen.
17. Stämmans avslutande.

Fotlisan

Fotvård - Medicinsk, auktoriserad fotterapeut.

Eva Hultberg

Tel 0411-177 50

Jag finns på Lurendrejargränd 1 (bakom Sagahuset).

Handikappvänligt

**VÄLKOMMEN
TILL**

life

**STANS AUKTORISERADE
HÄLSOBUTIK**

**STORTORGET 12
YSTAD
Tel 0411/109 69**

Mot nya äventyr?

Hos oss får du
lånelöfte inom 24 timmar och
räntefritt handpenningsslån i 3 månader!

www.sparbankensyd.se

Sparbanken Syd

FISKE SPORTBODEN

— ALLT INOM FISKE OCH FRITID —

Fiske och Sportboden har satsat ännu mer på
friluftslivsprodukter.

Vi säljer Haglöfs, Pinewood, Didriksson, Merrell,
Salomon, Viking, Tretorn m. fl.

Hjärtligt Välkomna

Tel. 0411-129 79 Österportstorg 1 YSTAD www.fiskeosportboden.se

Medlemsbilder

Besksöta, Oxhagen - Lena Holmquist

Gråhakedopping, Oxhagen - Kurt Ivarsson

Myxbock - Tomas Jeppsson

*Om du inte redan är medlem
i Naturskyddsföreningen
kontakta Lisbeth Borgström.*

Tel: 0411 125 16

E-post: lisbeth.borgstrom@telia.com

*Nästa nummers tema:
Kulturlandskapets förändring*

